

NIEUWE ONDERZOEKSMETHODE FILTERT DUBBELTELLING BETER UIT

Halvering van openstaande vacatures voor specialisten

Door een aanscherping van de telmethode die het Capaciteitsorgaan hanteert, blijkt het absolute aantal vacatures voor medisch specialisten, basisartsen en aiossen nu meer dan gehalveerd.

Er is een groot tekort aan psychiaters, maar de krapte is minder groot dan eerdere cijfers suggererden. In de nieuwe editie van de Arbeidsmarktmonitor van het Capaciteitsorgaan (CO) zijn er in het eerste kwartaal van dit jaar 307 vacatures voor psychiaters, inclusief kinder- en jeugdpsychiaters. Dat is drastisch minder dan de 823 vacatures die het CO in het laatste kwartaal van 2017 telde en ook nog altijd minder dan de helft van de 683 vacatures in de eerste drie maanden van dat jaar. De ranglijst van het relatieve aantal vacatures per beroepsgroep wordt aangevoerd door de arts verstandelijk gehandicapten met 28 openstaande vacatures – 11,3 per 100 vakgenoten. De nummer twee en drie zijn de ziekenhuisarts (3 vacatures,

relatief 11,1%) en de verslavingsarts (17,8,3%), die alle drie een betrekkelijk kleine beroepsgroep hebben waardoor het relatieve aantal vacatures per kwartaal meer fluctueert. De psychiater is gezakt naar plaats vier, gevolgd door de SEH-arts met 33 vacatures. Voor SEH-artsen stonden in het vorig kwartaal nog 65 vacatures te boek, dus ook daar is een fikse daling te zien.

De sterke vermindering van het absolute aantal vacatures is het gevolg van een verfijning van de onderzoeksmethode die het Capaciteitsorgaan hanteert. Alleen de aangeboden vacatures van de 'echte' werkgevers, de instellingen zelf, tellen voortaan mee. Bij het vergaren van de data worden vacatures bij uitzendbureaus, headhunters en detachingsbureaus buiten

beschouwing gelaten. Voorts tellen vacatures bij buitenlandse instellingen niet langer mee.

Signalen

Het CO liet in 2017 onderzoek doen naar het fenomeen dubbel telling. Directe aanleiding was het grote aantal vacatures voor psychiaters en 'signalen uit het veld', aldus het Capaciteitsorgaan dat de data van openstaande banen laat verzamelen door vacaturesite Jobfeed. Uit het onderzoek bleek dat instellingen hun vacatures voor de meest gezochte specialisten vaak bij meerdere bureaus uitzetten en bovendien voor langere periodes. Dit zorgde voor een 'vervuiling' van de dataset, stelt het Capaciteitsorgaan vast. Voor de context: de Arbeidsmarktmonitor is ooit gelanceerd om de druk op de arbeidsmarkt in kaart te brengen. Als werkgevers hun vacatures uitzetten bij meerdere bureaus en bovendien langer 'open' laten staan, dan zegt dat mogelijk iets over de moeite die het kennelijk kost om vacatures te vervullen.

Het is overigens niet de eerste aanpassing van de onderzoeksmethode. Twee jaar geleden stapte het Capaciteitsorgaan over van een handmatige naar een digitale manier van tellen.

Door het filteren van de gegevens is het totale aantal vacatures voor specialisten en profielartsen gedaald van 2085 in het eerste kwartaal van 2017 naar 1046. Er

'Deze nieuwe cijfers passen beter bij wat wij uit het veld horen'

Arbeidsmarktmonitor eerste kwartaal 2018

rang dit kwartaal	rang vorig kwartaal	specialisme/profiel	aantal vacatures	omvang beroeps-groep	vacatures per 100 artsen
1	2	arts verstandelijk gehandicapten	28	248	11,3
2	21	ziekenhuisarts KNMG	3	27	11,1
3	4	verslavingsarts KNMG	17	206	8,3
4	1	psychiater (incl. kinder- en jeugd)	307	3728	8,2
5	5	SEH-arts KNMG	33	555	5,9
6	3	specialist ouderengeneeskunde	101	1699	5,9
7	6	klinisch geriater	11	302	3,6
8	27	chirurg	54	1491	3,6
9	10	oogarts	26	809	3,2
10	35	radiotherapeut	11	352	3,1

U vindt de volledige tabel bij de onlineversie van dit artikel op medischcontact.nl.

Totaalaantal vacatures	2017-Q1	2017-Q2	2017-Q3	2017-Q4	2018-Q1
specialisten/ profielartsen	2085	2303	2386	2406	1046
basisartsen	1110	1343	1428	1336	522
aiossen	132	154	199	160	85
TOTAAL	3327	3800	4013	3902	1653

lijken daardoor nu ook de helft minder basisartsen nodig: een behoefte van 1110 in het eerste kwartaal van 2017 tegen 522 nu. Voor aiossen zijn er nu 85 vacatures, tegen 132 in dezelfde periode vorig jaar. Met de daling van de aantallen vacatures is logischerwijs ook het aantal vacatures per 100 artsen van een beroepsgroep afgenomen. Voor artsen voor verstandelijk gehandicapten is dat nu 11,3 procent (was vorig kwartaal 21,3%), voor psychiaters 8,2 procent (was: 22,2%) en voor specialisten ouderengeneeskunde 5,9 procent (was: 16,4%).

Psychiaters

Het Capaciteitsorgaan noemt de verschillen 'inderdaad groot', maar zegt tegelijkertijd niet verrast te zijn. 'Gezien de onderzoeken die we hebben laten doen,

zat deze tendens erin. Deze nieuwe cijfers passen beter bij wat wij uit het veld horen', zegt beleidsmedewerker Olivia Butterman van het Capaciteitsorgaan. 'Psychiaters meldden ons dat we "te hoog" zaten met onze getallen', voegt collega-beleidsmedewerker Tineke Zijlstra toe. 'We hadden dit zelf nog onvoldoende in beeld.' Butterman zegt dat het Capaciteitsorgaan 'de tijd heeft genomen om de vacaturetelting eerst zorgvuldig te analyseren voordat we een wijziging invoeren'. De vraag die zich opdringt is of deze uitkomsten nu wél in overeenstemming zijn met de huidige situatie op de arbeidsmarkt. Het Capaciteitsorgaan erkent: 'Harde garanties zijn er niet.' Zijlstra: 'Maar wat we doen is keer op keer verbeterlagen maken. We zoeken bewust naar meerdere bronnen voor onze getallen.'

De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) noemt het desgevraagd 'fijn dat het nieuwe onderzoek aantoonde dat het aantal vacatures lager is dan uit eerder onderzoek bleek'. Het voegt evenwel toe dat zich 'dit in de dagelijkse praktijk echter niet direct terugvertaalt, de patiënten merken hier nog niet voldoende van. Er zijn nog steeds onvoldoende psychiaters voor de diensten en de caseload is enorm. Kortom, de aantallen tonen aan dat er minder vacatures zijn dan aanvankelijk aangenomen. Maar dit betekent niet dat daarmee ook de problemen direct zijn opgelost. Dit heeft de volle aandacht van de NVvP.' ■

MEDISCHCONTACT **Banen**

VACATURES VOOR ARTSEN